

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Opvs Theologicvm

Mauro, Silvestro

MDCLXXXVII

Q. 157. Vtrum eucharistia remittat peccata venialia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84149](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84149)

conscientia peccati mortalis, non solum non recipiunt ullam gratiam, sed recipiunt effectum contrarium: siquidem committunt nouum peccatum mortale sacrilegij per indignam sumptionem eucharistiæ, adeoque iudicium sibi manducant, & bibunt. Deum qui sumunt eucharistiã in statu peccati mortalis, & bona fide, sed non præmissa attritione, neque recipiunt gratiam, neque recipiunt effectum contrarium, siquidem propter bonam fidem excusantur à peccato indignæ sumptionis.

15. Ad 1. distinguo maiorem: cibus, & potus, qui nõ conuertit alitum in se ipsum per suam virtutem vitalem, sed solum est conuertibilis in alitum per virtutem vitalem aliti, non potest neque per se, neque per accidens viuificare mortuum, concedo maiorem; cibus, & potus, qui per suam virtutem vitalem conuertit alitum in se ipsum, & non conuertitur in substantiam aliti, non potest per se, neque per accidens viuificare mortuum, nego maiorem: distinguo eodem pacto minorem; & nego consequentiam. Cibus, & potus spiritualis eucharistiæ per hoc differt à cibo, & potu materiali, quod cibus, & potus materialis nutrit solum per hoc, quod à virtute vitali aliti conuertitur in substantiam aliti, sed non habet virtutem vitalem conuertendi alitum in ipsum cibum; at cibus, & potus eucharisticus non conuertitur in substantiam aliti per virtutem vitalem aliti, sed per virtutem vitalem Christi conuertit alitum in substantiam Christi: siquidem homo per cibum eucharisticum incorporatur Christo, ac magis vnitur corpori mystico Christi; ergo cum cibus materialis debeat conuerti in substantiam aliti per virtutem vitalem ipsius aliti; mortuus autem non possit villo pacto conuerrere cibum in suam substantiam, siquidem caret omni virtute vitali; cibus materialis non potest villo pacto viuificare mortuum. At cibus eucharisticus per virtutem vitalem Christi conuertit hominẽ in se ipsum, illumque incorporat Christo; ergo potest per accidens etiam hominem mortuum viuificare, atque incorporare Christo. Confirmatur: nam licet qui caret gratia, sit spiritualiter mortuus, non tamen est ita mortuus, vt nõ possit per auxilia gratiæ actualis exercere aliquos actus supernaturales, quibus se disponat ad recuperandam vitam; ergo etiam potest manducare panem viuificum, & per accidens viuificari.

16. Infertur tertio, quod etiam alia quatuor sacramenta, nimirum confirmatio, extrema vnctio, ordo, & matrimonium possunt per accidens conferre primam gratiam, & remissionem peccati mortalis, cum præmissa attritione vniversalì, bona fide sumuntur in statu peccati mortalis. Et quidem quod sacramentum confirmationis per accidens conferat primam gratiam, docet satis expresse S. Thomas 3. p. quæst. 72. art. 7. ad 2. De sacramento ordinis, ac matrimonij videtur

Tom. III.

eadem ratio, ac de sacramentis eucharistiæ, & confirmationis. De sacramento extremæ vnctionis est maior ratio, siquidem effectus remissionis peccatorum insinuat per formam, in qua dicitur: *Indulgeat tibi Deus quid quid per visum deliquisti* &c., & insinuat fuit à Iacobo cap. 5. suæ epistolæ vbi dicit: *si in peccatis sit, remittentur ei.*

17. Ad 2. Respondeo, quod quia eucharistia est instituta per modum cibi, & potus, qui non conuertitur in substantiam aliti per virtutem vitalem ipsius aliti, sed per virtutem viuificam cibi conuertit alitum in corpus mysticum Christi, satis significat, quod licet per se sit instituta ad nutriendos viuos, illos magis, & magis incorporando Christo, ideoque non potest per se sumi in statu peccati mortali, tamen cum bona fide sumitur in statu peccati mortalis à subiecto per attritionem, disposito ad recuperandam vitam spiritualem potest virtute viuifica ipsius Christi viuificare mortuum, & reddere illi vitam spiritualem.

Q V A E S T I O CLVII.

Virum eucharistia remittat peccata venialia?
S. Tho. qu. 79. art. 4.

1. **E**ucharistia potest remittere peccata venialia, vt docet S. Thomas hic qu. 79. art. 4. & vt satis clarè insinuat Concilium Tridentinum sess. 13. cap. 2. dicens, *sacramentum eucharistiæ sumi tanquam antidotum, quo liberemur à culpis quotidianis, & à peccatis mortalibus præseruemur*; ergo Concilium sentit eucharistiã non solum præseruare à venialibus, vt non committantur, sed etiam ab ijs commissis liberare. S. Thomas affert rationem desumptam, tum ex sacramento, tum ex re sacramenti. Ex sacramento quidem, quia eucharistia est sacramentum institutum per modum cibi nutritis, ac reparantis id, quod in dies deperditur per actionem caloris vitalis; ergo eucharistia est instituta ad hoc, vt nutriat, & reparat id, quod quotidie deperditur per calorem concupiscentiæ; sed propter calorem concupiscentiæ incidimus in culpas veniales quotidianas, quæ minuunt feruorem charitatis; ergo eucharistia ex sua institutione habet vim reparandi feruorem charitatis, & remittendi peccata venialia. Ideo S. Ambrosius lib. 5. de sacramentis, cap. 4. dicit, *quod iste panis quotidianus sumitur in remedium quotidiana infirmitatis*. Ex re sacramenti probatur. Nam res significata, & causata per sacramentum eucharistiæ est charitas, non solum habitualis, sed etiam actualis; siquidem eucharistia excitat actum charitatis; sed actus charitatis aufert peccata venialia; ergo eucharistia aufert peccata venialia. Licet autem peccata venialia nõ sint cõtraria habitui charitatis, tamen sunt contraria actui, & feruori charitatis, ac proinde eucharistia, cum excitet actum charitatis, potest

P p 2 remit-

remittere venialia?

2. Quæres, vtrum eucharistia auferat peccata venialia ex opere operato?

Respondeo duas esse sententias. Prima docet eucharistiam remittere venialia solum, ex opere operantis, & indirectè, & concomitanter, vel consequenter, in quantum excitat actus charitatis, qui habent vim auferendi venialia, ideoque asserunt, quod posita æquali dispositione, ac deuotione, non plura peccata venialia remittuntur sumentibus, quam remittantur non sumentibus eucharistiam. Secunda sententia docet eucharistiam, ex opere operato remittere peccata venialia, adeoque quod posita æquali dispositione, plura venialia remittuntur sumentibus, quam non sumentibus eucharistiam.

3. Dicendum; probabilibus est eucharistiam directè, & ex opere operato remittere peccata venialia. Probatum. Nam licet eucharistia non sit per se instituta ad auferendum peccatum mortale, tamen potest per accedens peccatum mortale remittere, cum sumitur bona fide, & præmissa attritione, quæ sine sacramento non sufficit ad auferendum mortale; sed eucharistia est per se instituta ad remittenda venialia; ergo à fortiori potest peccata venialia remittere, etiam si actus operantis ex se, & sine sacramento non esset sufficiens ad remittenda talia venialia. Confirmatur: nam sicut cibus materialis per se, & directè aufert defectus causatos à calore vitali, sic eucharistia per se, & directè aufert defectus causatos à calore concupiscentiæ; sed peccata venialia sunt defectus causati à concupiscentia; ergo eucharistia per se, & directè aufert peccata venialia. Sicut autem licet eucharistia conferat gratiam ex opere operato, confert gratiam maiorem, aut minorem, iuxta maiorem, vel minorem dispositionem recipientis, sic aufert peccata venialia ex opere operato, sed aufert plura, vel pauciora peccata venialia, iuxta maiorem, vel minorem dispositionem recipientis.

QVAESTIO CLVIII.

Vtrum eucharistia remittat totam poenam temporalem?

S. Th. quæst. 79. art. 5.

1. **V**T soluat quæstionem, præmittit S. Thomas eucharistiam posse considerari, & vt sacramentum, & vt sacrificium. In quantum sacrificium, offertur; in quantum sacramentum sumitur, ac proinde effectum sacrificij causat in eo, qui offert, vel in eo qui offertur, vel in eo, pro quo offertur; effectum sacramenti causat in eo, à quo sumitur.

2. Hoc, supposito, ponit duas conclusiones. Prima conclusio est: eucharistia in quan-

tum sacramentum primo, & per se, ac directè causat solum remissionem culpæ; remissionem autem poenæ causat solum indirectè, & consequenter, seu concomitanter. Probatum. Nam eucharistia per se, & directè causat solum illum effectum, ad quem est instituta; sed non est instituta ad satisfaciendum, sed ad spiritualiter nutriendum per vnionem cum Christo, & membris eius, proportionaliter ad cibum vnitur nutritio; ergo per se, & directè non causat remissionem poenæ, sed spirituales nutritionem per charitatem, qua vnimur Christo, & membris eius; sed per actum, & feruorem charitatis consequimur consequenter, aut concomitanter remissionem non solum culpæ, sed poenæ; ergo eucharistia consequenter causat remissionem poenæ, non totius, sed iuxta deuotionem recipientis.

3. Secunda conclusio est: eucharistia in quantum est sacrificium, primo, & per se, causat remissionem poenæ. Ratio est, quia sacrificium per se ex sua institutione est satisfactorium pro poenâ; ergo eucharistia in quantum est sacrificium per se est satisfactoria pro poenâ, & sic causat remissionem poenæ. Addit, quod quia in satisfactione magis attenditur effectus offerentis, quam quantitas rei oblatæ, ideoque Dominus Luca 22. de muliere quæ obtulit duo minuta, dixit, quod obtulit plus, quam alij, ideo licet Christus, qui offertur in eucharistia, possit satisfacere pro tota poenâ omnium peccatorum, tamen sacrificium eucharisticum non semper satisfacit pro tota poenâ, sed iuxta deuotionem offerentium, pro quibus offertur.

4. Pro maiori explicatione doctrinæ S. Thomæ quæri potest, vtrum eucharistia remittat poenâ ex opere operantis, vel ex opere operato.

Dicendum, quod aliquo pacto remittit poenam temporalem ex opere operato, & concomitanter, & consequenter, non autem primò, & per se. Probatum: nam eucharistia ex dictis qu. 57. num. 2. remittit peccata venialia etiam ex opere operato; sed peccata venialia in hac vita nunquam remittuntur, quin remittatur aliqua pars poenæ; ergo eucharistia consequenter remittit aliquam partem poenæ ex opere operato, adeoque licet cum eadem dispositione, sumendo eucharistiam, consequimur remissionem aliquorum venialium, quorum remissionem non consequeremur, si non sumeremus eucharistiam, etiam si exerceremus eodem actus, sic licet sumendo eucharistiam cum eadem dispositione consequimur remissionem alicuius poenæ oblatæ, cuius remissionem non consequeremur absque sumptione eucharistiæ, etiam si exerceremus similes actus. Addidi in conclusione, quod eucharistia ex opere operato non remittit primò, & per se poenam temporalem. Ratio est, quia poenâ temporalis primò, & per se remittitur per modum satisfactionis; sed eucharistia non est instituta, vt sacramentum satisfaciens; ergo eucharistia primò